

- Тема:** Головні члени речення. Тренувальні вправи
- Мета:** узагальнити і систематизувати знання учнів про головні члени речення, їх види; розвивати уважність, пам'ять, логічне мислення, навички самостійної роботи; виховувати любов до мови, природи
- Тип уроку:** узагальнення і систематизації знань

Останній день осінній... Все, як треба.
 Прощай, прощай, ти гарною була.
 Ти дарувала й дощик, й синє небо,
 Й не шкодувала сонця і тепла.
 Надія Красоткіна

ХІД УРОКУ

I. Організаційний момент

Доброго дня! Яка сьогодні гарна погода! І навіть якщо небо плаче, або ж буде плакати, у природи просто не буває поганої погоди! А вас я щаслива бачити усміхненими, а якщо настрої не дуже хороший, головне, щоб всі ви були здоровими і хотіли його покращити!

Налаштовуємося на плідну працю, оскільки сьогодні на нас чекає багато різних завдань.

II. Оголошення теми, мети й завдань уроку

- Як ви думаєте, що ми будемо вивчати на уроці?

Сьогодні ми узагальнимо весь вивчений матеріал про головні члени речення. Тому записуємо тему заняття: «Головні члени речення. Тренувальні вправи».

III. Мотивація навчальної діяльності

Записуючи тему, згадуйте, що ми вивчали в контексті загальної теми. Від вашої теоретичної підготовки та вміння застосувати знання на практиці буде залежити успішність нашого уроку. А оскільки сьогодні особливий день, хотілося б, щоб і урок був цікавим та якомога краще було продемонстровано ваші знання.

IV. Актуалізація опорних знань

- А який сьогодні день? Чому я назвала його особливим?

Відповідь знайти допоможе епіграф уроку

1. Робота з епіграфом:

- Про що йдеться у епіграфі? Запишіть перше речення в зошити.
- Чи сумуєте ви з того приводу, що осінь закінчується?
- Що в цьому році подарувала вам ця пора року?
- Чого очікуєте від зими? Під час відповіді використовуйте складені присудки.

2. «Інформаційний бум»

- Що ми знаємо про підмет, присудок і способи їхнього вираження?
- Які розділові знаки можуть вживатися між головними членами речення?
- Коли ставимо між підметом і присудком тире?

3. Перевірка домашнього завдання

V. Узагальнення і систематизація знань

1. Вернісаж практичних умінь.

- Переписати речення.
- Підкреслити підмети і присудки, усно пояснити їхню будову і спосіб вираження.
- Пояснити розділові знаки.
- Правильно дібрати граматичну форму присудка, де цього вимагає речення.

1. Тиха осінь. Гарна осінь. 2. Золоте вже завтра стане білим. 3. Осінь – золота пора. 4. Кілька зірок (світить, -ять) на темному осінньому небі. 5. Дуже часто почали йти осінні дощі.

2. Лінгвістична гра "Третє зайве".

Робота в парах

Проаналізувати речення. Знайти і записати з кожного варіанту «зайве» за видом присудка чи підмета, наявністю чи відсутністю тире між підметом і присудком. Свій вибір обґрунтувати.

Варіант I.

Поведінка людини визначається власними свідомими зусиллями.
Манера і стиль спілкування є фактором впливу на людські стосунки.
Людство, безумовно, розуміє важливість моральної сфери.

Варіант II.

1. Деревя в садках починають жовтіти.
2. Листя клена було багряним.
3. Квартира стає місцем для парасольок, гумових чобіт та дощовиків.

Варіант III.

1. Гумор це еліксир молодості.
2. Щиро сміятися спосіб продовжити життя
3. Сміх як зброя у найтяжчі хвилини.

- Які теми об'єднують речення у варіанти?

3. Усний розподільний диктант.

– Розподіліть присудки на прості, складені іменні та дієслівні.

Хотіли працювати, буде знайомитися, буде вчителем, бажали вчитися, вирішив сказати, ставали коротшими, радий виконати, знаю, будемо знати, є столицею...

4. Диктант-тест

Установити відповідність між реченнями і способами вираження в них іменної частини складеного присудка.

А) Там, на землі, щось було рожеве, синє і зелене.	1. Іменник
Б) Тут кожний камінь – мій, і кожний подих – мій.	2. Прикметник
В) Будуть вік стояти біля броду посивілі верби-матері.	3. Займенник
Г) Його спів був лебединою піснею	4. Дієприкметник
Д) Двері в класі були напіввідчинені.	5. Фразеологізм

5. Творче завдання.

Складіть міні-твір, використовуючи різні види присудків та різні підмети, описуючи останній день осінній день

VI. Підсумки уроку

1. «Лінгвістична перезва»

Учні задають запитання одне одному по черзі. Якщо школяр не знає відповіді, відповідає той, хто питання задав. Питання стосуються тих тем, які розглядалися протягом вивчення головних членів речення.

2. Слово вчителя

Сьогоднішній урок показав, хто як засвоїв тему, яка вивчалася впродовж двох тижнів. Дехто з вас прекрасно засвоїв матеріал, декому не вистачає деяких знань, а комусь треба бути уважнішим під час роботи. Тому зробіть висновки, повторіть матеріал, щоб успішно справитися із завданнями контрольної роботи. Дякую всім за роботу! Хорошого зимового початку!

VII. Оцінювання навчальних досягнень учнів

VIII. Домашнє завдання

Повторити теоретичний матеріал по темі «Головні члени речення». Підготуватися до контрольної роботи.